

Bijlage 1

1) Proces herindelingsadvies:

De gemeenten stellen een herindelingsadvies op dus van onderaf.

- Stap 1: Gemeenten hebben overleg en bedenken een plan.
- Stap 2: De gemeenteraden stellen het herindelingsontwerp vast en leggen dit ter inzage. Een herindelingsproces start formeel met het vaststellen van een herindelingsontwerp door de raden van de betrokken gemeenten. Daar gaat een verkennend proces aan vooraf, waar de Wet arhi geen voorschriften voor bevat. Gemeenten zijn vrij in de manier waarop zij hier invulling aan geven. Het voortraject kent wel enkele aspecten die in meer of mindere mate bij elke herindeling naar voren komen
- Stap 3: Gedurende 8 weken is inspraak mogelijk. Iedereen mag een zienswijze geven aan de betreffende gemeenten op het herindelingsontwerp.
- Stap 4: De gemeenten verwerken de binnengekomen reacties op het herindelingsontwerp in een zogenaamd herindelingsadvies. Dit advies stellen ze vast.
- Stap 5: Gemeenten sturen het advies naar Gedeputeerde Staten (GS). GS stellen een zienswijze vast en sturen het advies met zienswijze van GS naar de minister van Binnenlandse Zaken. De minister moet van het advies een wetsontwerp maken dat behandeld wordt in de ministerraad, de Raad van State, de Tweede Kamer en de Eerste Kamer.

Een herindeling vindt altijd plaats per 1 januari van het jaar dat volgt op de toestemming van de Tweede en Eerste Kamer.

2) De start van het fusieproces:

Aan het opstellen van een herindelingsontwerp gaat over het algemeen een zogenaamd 'principebesluit' (of 'intentiebesluit') van de betrokken gemeenteraden vooraf. Met dit besluit wordt een voornemen tot herindeling uitgesproken en wordt aan de colleges van B en W opdracht gegeven om een herindelingsontwerp op te stellen. Een principebesluit is een gelijkkluidend besluit van de betrokken gemeenteraden en kent doorgaans vier elementen:

- of de gemeente tot herindeling wil overgaan;
- in welke samenstelling (met wie) de gemeente wil herindelen;
- wanneer de beoogde datum van herindeling is;
- hoe de gemeente de herindelingsprocedure wil doorlopen en inrichten.

Aan een principebesluit gaat een dynamisch proces vooraf. Hierbij is onderscheid te maken tussen een binnengemeentelijk proces (het samenspel tussen raad en college) en een intergemeentelijk proces, tussen (veelal de colleges van) de herindelingspartners. Deze twee processen raken en beïnvloeden elkaar. Lokale besluiten kunnen randvoorwaardelijk zijn voor het intergemeentelijke proces, maar gezamenlijke afspraken kunnen ook de lokale besluitvorming beïnvloeden. In veel gevallen willen inwoners niet alleen goed geïnformeerd worden, maar ook betrokken worden bij het herindelingsproces. Niet alleen als het gaat om draagvlak voor het besluit om te herindelen, maar ook door het leveren van een bijdrage aan

de bouw van de nieuwe gemeente. Qua thematiek moet het dan wel laagdrempelig, relevant en praktijkgericht zijn om het bij hen te laten aansluiten.

Zo kunnen zij, maar ook bedrijven en maatschappelijke organisaties, worden betrokken bij de visievorming. Zo kan gedacht worden aan een visiedocument als wenkend perspectief of een waardekaart, die tot stand gebracht gaat worden met de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dit document wordt gebruikt als input voor het herindelingsontwerp dat gezamenlijk met de fusiegemeente opgesteld gaat worden, nadat de raad van de fusiegemeente eveneens het besluit genomen heeft om een bestuurlijke fusie met Beemster aan te gaan.

Het visiedocument geeft weer de ambities van de gemeente op elk beleidsterrein. De vragen komen aan de orde voor elk beleidsterrein, onze besturingsfilosofie en ons dienstverleningsconcept. Waar zit onze kracht, waarin zijn wij sterk, wat willen wij ontwikkelen, wat willen we zeker houden in de nieuwe gemeente? Met andere woorden: wat zijn onze voorwaarden?! Dit zou stap 1 kunnen zijn na het besluit tot het bestuurlijke fusie .

3) Voorbeeld waarde kaart van Noordwijk Noordwijkerhout

Vanuit historisch-geografisch perspectief ligt er een unieke, maar ook logische relatie tussen Noordwijk en Noordwijkerhout. Langeleden waren Noordwijk en Noordwijkerhout een gouw op de noordelijke oever van de Rijn, bestaande uit een aaneengesloten open kustgebied en een bebost binnenduingebied. In het jaar 889 ontving graaf Gerolf een giftbrief van de koning van Lotharingen, dat hij werd beleend met de ambachtsheerlijkheid Northgo; 'gouw ten noorden' van den Rijn. Na de dood van graaf Gerolf werd zijn zoon Dirk I de nieuwe eigenaar. In 1231 vond een goederenverdeling plaats tussen Wilhelmus en Gerardus Fratres de Northeke. De ene zoon kreeg Nortich, het huidige Noordwijk, de andere Nortich in den Houte, Noordwijkerhout. Bijna 800 jaar later komen de gebieden weer samen.

In de nieuw te vormen gemeente liggen vier unieke kernen, ieder met andere karakters, prioriteiten en ambities. De gemeente Noordwijk bestaat uit de kernen Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee. Noordwijkerhout bestaat uit de kernen Noordwijkerhout en De Zilk. Wat de kernen delen, is de verbondenheid en de grote betrokkenheid van de bevolking in de vorm van een sterk verenigingsleven en participatie in de samenleving. De gemeente Noordwijk zet daarom sterk in op een adequaat kernenbeleid: het realiseren van opgaven vanuit de basis van de kernen. Dat kan door meer op kernenniveau te gaan werken, hierop te besturen en beleid in te richten. Wij zien in dit kader een faciliterende (dienstbare) bestuursstijl die sterk anticipeert op een behoefte van een kern. In deze visie leidt een schaalvergroting tot een directere verbinding tussen Noordwijk en de afzonderlijke kernen. De samenleving verandert snel en ingrijpend. Burgers worden mondiger, zelfstandiger en mobiliseren zich eenvoudiger dan ooit door de inzet van nieuwe technieken. De nieuwe gemeente zit dan ook niet stil en wacht niet af, maar is proactief, vernieuwend en dienstbaar. Zowel in haar kernenbeleid, haar dienstverlening, als in haar visie op de samenleving en op de organisatie. Als voorbeeld van die proactiviteit heeft Noordwijk recentelijk de Omgevingsvisie 2030 ontwikkeld met 7 sterren (thema's) die de 4 kernen van de nieuwe gemeente de komende jaren moet laten stralen:

- Energieke samenleving.
- Rijke natuur en mooi landschap.
- Geweldige sportmogelijkheden.

- Uitstekende bereikbaarheid .
- Sfeervolle dorpscentra .
- Veelzijdige economie en toerisme.
- Aantrekkelijke leefomgeving.

Noordwijkerhout onderschrijft de zeven sterren en neemt deze als uitgangspunt bij de ontwikkeling van de nieuwe omgevingsvisie. Hierbij zal een intensief participatietraject worden doorlopen om een gedragen omgevingsvisie te realiseren. Op die manier wordt de basis gevormd voor de samenlevingsvisie en de omgevingsvisie van de nieuwe gemeente.

De omgevingsvisie heeft tot doel inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen uit te dagen om ideeën te ontwikkelen en kansen te benutten vanuit nieuwe trends, inzichten en beleidskaders. Met het concretiseren van de sterren, komen de 4 kernen van een nieuwe gemeente meer tot hun recht en bouwen we samen aan de toekomst van de nieuwe gemeente. In de nog te ontwikkelen samenlevingsvisie zal de nadruk liggen op een dienstbare, faciliterende overheid te midden van een actieve, leefbare samenleving voor en door iedereen. Ongeacht leeftijd, achtergrond en omstandigheden.

4) Voorbeeld maatschappelijk draagvlak Noordwijk en Noordwijkerhout

Ter voorbereiding op de verkenningsstudie naar de samenwerking tussen Noordwijk en Noordwijkerhout hebben de inwoners in de zomer van 2016 de gelegenheid gekregen om input te leveren voor het onderzoek naar intensievere samenwerking. Dit onder het motto 'Samen met de burens'. Naast een bewonersbijeenkomst op 24 augustus 2016 kon men 5 weken lang via mail en Twitter reageren. Ook zijn dialoogsessies georganiseerd voor inwoners en verenigingen, met bedrijven en met het maatschappelijk middenveld. In januari 2017 vonden deze bijeenkomsten plaats. Vanwege de geringe belangstelling hiervoor is het aantal van 4 teruggebracht naar 2 avonden. Alle reacties zijn meegenomen in de verkenningsstudie naar samenwerking tussen Noordwijk en Noordwijkerhout.

In de aanloop naar de definitieve besluitvorming heeft de burgemeester van Noordwijkerhout op donderdag 8 juni 2017 live op Facebook vragen van inwoners beantwoord. Hierbij kregen inwoners de mogelijkheid om hun vragen in te sturen via Facebook en het e-mail adres van de fusiegemeente. Tevens hebben op zaterdag 10 juni 2017 de gemeenteraad en het college van Noordwijkerhout deelgenomen aan een fusierondrit waarbij zij naar verschillende locaties in De Zilk en Noordwijkerhout zijn gefietst om met inwoners in gesprek te gaan over de mogelijke fusie. Ten slotte is ook het digitaal burgerpanel van Noordwijkerhout ingezet door het invullen van een vragenlijst. Daaruit komt naar voren dat een meerderheid (248) van de respondenten (440) voor een fusie is. Uit de inzet van de activiteiten kwam naar voren dat burgers zich zorgen maken over het in stand blijven van het voorzieningenniveau, eventuele stijging van woonlasten, het behoud van karakter/identiteit en eventuele wijzigingen in de woningbouwplannen rondom de Bavo en Het Zilt.

5) Maatschappelijk draagvlak Haarlemmerliede/Spaarnwoude en Haarlemmermeer

Een gemeentelijke herindeling is een ingrijpende verandering voor inwoners, bedrijven, instellingen en de bestuurlijke omgeving van gemeenten. Daarom verlangt het kabinet dat de mate van maatschappelijk draagvlak voor de herindeling kenbaar wordt gemaakt in het herindelingsadvies. In dit geval blijkt uit het herindelingsadvies dat de gemeenten een zorgvuldig, transparant en intensief proces met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben doorlopen. De betrokken gemeenten hebben logboeken bijgehouden van de activiteiten die hiervoor zijn georganiseerd. Vanaf het moment dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zich op haar bestuurlijke toekomst is gaan oriënteren, zijn inwoners en andere belanghebbenden in de gemeente bij het proces betrokken. Ten behoeve van de in 2013 verschenen nota «Realistisch Perspectief» zijn rondetafelgesprekken met inwoners georganiseerd. Vervolgens zijn begin 2014 drie informatie- en discussieavonden georganiseerd waarbij de gedeelde waarden van de gemeenschap werden geïnventariseerd. Deze avonden vormden de aanzet voor het Waardeprofiel van de gemeente, dat een belangrijke rol heeft gespeeld bij zowel de keuze voor een herindeling als de keuze voor Haarlemmermeer als beoogde herindelingspartner. Ook bij het verdiepende onderzoek dat in 2014 door onderzoeksbureau Berenschot is uitgevoerd, zijn inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Ten behoeve van het onderzoek is een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor maatschappelijke organisaties en zijn diverse interviews gehouden met inwoners, ambtenaren, raadsleden, vertegenwoordigers van verenigingen en ondernemingen. Begin 2015 is de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gestart met het verspreiden van de huis-aan-huiskrant “Horizon & Stip”. In deze krant werden inwoners geïnformeerd over het proces en uitgenodigd mee te doen aan een online enquête en een tweetal debatten. Er zijn in totaal acht edities van de “Horizon & Stip” krant verschenen. Naar aanleiding van de oplevering van het verdiepende onderzoek van Berenschot zijn in 2015 twee inwonersbijeenkomsten en in totaal zes experttafels met inwoners en belanghebbenden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten kwamen inhoudelijke beleidsthema's aan de orde en werden tevens de positon papers van de mogelijke herindelingspartners besproken. Vanaf medio 2016 is ook in Haarlemmermeer actief over de voorgenomen herindeling gecommuniceerd in diverse week- en huis-aan-huisbladen. Tevens is een gezamenlijke website gelanceerd met informatie over de reden van de herindeling, het te volgen tijdspad en de inspraakavonden. In november 2016 zijn in drie kernen van Haarlemmermeer (Zwanenburg, Hoofddorp en Nieuw-Vennep) inloopavonden georganiseerd. De reacties op de voorgenomen herindeling waren tijdens deze avonden overwegend positief. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen is in totaal 214 keer gebruikgemaakt. Er zijn twee zienswijzen collectief ingediend.